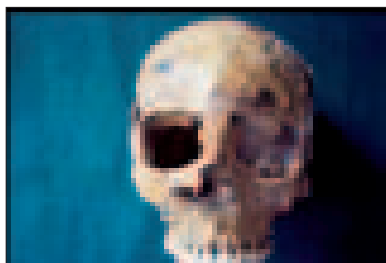

Β. Αναγνώριση θυμάτων μαζικών καταστροφών με οδοντιατρικά κριτήρια

Το έργο της ανάλυσης των ευρημάτων, στις περιπτώσεις αυτές, είναι αρκετά πιο δύσκολο, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού των θυμάτων, τα οποία πολλές φορές είναι οικτρά παραμορφωμένα, απανθρακωμένα, ακρωτηριασμένα ή είναι σε κατάσταση προχωρημένης αποσύνθεσης. Βέβαια, στις περιπτώσεις αυτές για την εξέταση και εκτίμηση των οδοντογναθικών και οδοντιατρικών ευρημάτων, είναι απαραίτητη η ύπαρξη οργανωμένης και κατάλληλα εξοπλισμένης «Οδοντιατροδικαστικής Μονάδας Αναγνώρισης», για την καταγραφή και αξιολόγηση των οδοντιατρικών ευρημάτων, που θα οδηγήσουν στην ταυτοποίηση των θυμάτων. Οι «Οδοντιατροδικαστικές Μονάδες Αναγνώρισης», συνήθως εργάζονται σε ομάδες των τριών ατόμων, από τα οποία ο ένας εξετάζει, ο δεύτερος καταγράφει και ο τρίτος παρατηρεί και φωτογραφίζει. Παρά το γεγονός, ότι η διαδικασία αυτή είναι αρκετά χρονοβόρα γιατί απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή και ακρίβεια, τόσο στην καταγραφή των μεταθανάτιων πληροφοριών όσο και στη συγκριτική αξιολόγηση με τα προθανάτια δεδομένα, η πείρα έχει αποδείξει ότι τα ποσοστά ακρίβειας και επιτυχούς αναγνώρισης των θυμάτων είναι ιδιαίτερα υψηλά (ένα ποσοστό της τάξης του 70% των θυμάτων αναγνωρίζεται με οδοντιατρικά ευρήματα). Η χρήση των Η/Υ, περιορίζει σημαντικά το χρόνο που απαιτείται για συγκριτική αξιολόγηση των μεταθανάτιων καταγραφών με τα προθανάτια οδοντιατρικά δεδομένα. Με τη βοήθεια βάσεων δεδομένων με φόρμες εισάγονται όλα τα οδοντιατρικά στοιχεία και στη συνέχεια με τη χρήση εξειδικευμένων προγραμμάτων, γίνεται σύγκριση των παραπάνω δεδομένων, με αποτέλεσμα να «προτείνονται» πιθανά ζευγάρια θύματος-αγνοουμένου, τα οποία στη συνέχεια, αξιολογούνται για ταυτοποίηση.

Η χώρα μας, από το 1995, εκπροσωπείται στον Παγκόσμιο Οργανισμό Οδοντιατροδικαστικών Επαφών, (Worldwide Forensic Odontology Contacts, W.F.O.C.–Greece Country Code number 30), για την Οδοντιατροδικαστική διερεύνηση μαζικών καταστροφών. Σκοπός του W.F.O.C. είναι η δράση του ως σύνδεσμος μεταξύ εξουσιοδοτημένων σε εθνικό επίπεδο ατόμων, όπου επί του παρόντος συμμετέχουν με εκπροσώπους τους 128 χώρες απ' όλο τον κόσμο. Παράλληλα όμως θα πρέπει να διατίθενται υποδομές και εγκαταστάσεις στα Οδοντιατρικά Τμήματα Θεσσαλονίκης/

Αθηνών, με καλά οργανωμένο, στελεχωμένο με κατάλληλα εκπαιδευμένο επιστημονικό προσωπικό, όπου θα είναι δυνατή η λειτουργία «Οδοντιατροδικαστικής Μονάδας Αναγνώρισης» για αντιμετώπιση π.χ. όχι μόνο σε θεωρητικό επίπεδο, μιας ενδεχόμενης μαζικής καταστροφής, αλλά και για την διεκπεραίωση και άλλων εργαστηριακών εξετάσεων, (εκτίμηση ηλικίας, ταυτοποίηση δίξης, φωτογράφιση ενδείξεων κακοποίησης, DNA από τα δόντια, κ.τ.λ.) και να είναι δυνατή η συνεργασία με όλες τις δικτυικές υπηρεσίες ανά την υφήλιο.

Γ. Διερεύνηση των τραυματικών βλαβών από δίκη (οδοντικών εντυπωμάτων)

Η εμπειριστατωμένη εφαρμογή της μεθόδου καταγραφής των τραυματικών βλαβών από δίκη, ως πηγή προέλευσης αποδεικτικών στοιχείων, άρχισε το 1977, στη διερεύνηση ανθρωποκτονιών, βιαιοπραγιών, βιασμών και σεξουαλικών εγκλημάτων. Η ευρέως αποδεκτή εισήγηση ότι η ανθρώπινη οδοντοφυΐα εμπεριέχει εξαιρετικά εξατομικευμένα χαρακτηριστικά, όπως τα δακτυλικά αποτυπώματα, είχε ως αποτέλεσμα όλο και περισσότεροι υπεύθυνοι για την επιβολή του νόμου, ιατροδικαστές, κ.λπ., να αντιληφθούν την ανεκτίμητη αξία των αποδεικτικών στοιχείων και να τα αναζητούν σε εγκλήματα με χρήση βίας. Σε πολλές περιπτώσεις βιαιοπραγιών, (επιθέσεων και δολοφονιών) παρατηρούνται δίξεις, οι οποίες αφήνουν χαρακτηριστικά σημάδια. Άλλοτε πάλι, στον τόπο του εγκλήματος, οι δράστες αφήνουν «οδοντικά εντυπώματα» σε νωπά φρούτα, τρόφιμα (τυρί, κρέας, αλλαντικά ή σοκολάτα, κ.τ.λ.) ή άλλα αντικείμενα (τοίχες, μολύβια, κλειδιά, φελλούς, κ.α.), η αξιολόγηση των οποίων παίρνει ιδιαίτερο αποδεικτικό χαρακτήρα. Η αποδοχή και χρήση, αυτού του «νέου» τύπου αποδεικτικών στοιχείων

στην Εγκληματολογία, δημιουργεί την ανάγκη γνώσης, ώστε να είναι δυνατή η αναγνώρισή τους από αστυνομικούς, ανακριτές, ιατροδικαστές, προσωπικό πρώτων βοηθειών, εισαγγελείς και συνηγόρους υπεράσπισης, ενώ η συλλογή αποδεικτικών στοιχείων, η διατήρηση, ανάλυση και συγκριτική αξιολόγησή τους πρέπει να γίνεται από ειδικό επί του αντικειμένου πραγματογνώμονα. Ο ρόλος του Οδοντιατροδικαστή είναι να καταγράψει με κάθε λεπτομέρεια τα εντυπώματα (γενικά και εξατομικευμένα χαρακτηριστικά της οδοντοφυΐας του δράστη, διαστάσεις, διακυνοδοντική απόσταση κ.τ.λ.), να τα αποτυπώσει και να τα φωτογρα-